

metodický list

PRO SEVEROČESKÉ
AMATÉRSKÉ DIVADLO
A UMĚLECKÝ
PŘEDNES '74

10 11
ŘÍJEN LISTOPAD

M E T O D I C K Ý L I S T

pro severočeské amatérské divadlo a umělecký přednes

Vydává: KKS a KV SČDO v Ústí n.L. (Moskevská 12, 400 21 Ústí n.L.)

Rozmnožuje: Služba školy, Chomutov

Redakce: Miloš Dvořák (Činoherní studio SD, Leninova ul., 400 21 Ústí
n.L.), J. Červenková, J. Doležal a R. Felzmann)

Uzávěrka tohoto čísla 10. října 1974

Z d a r m a - Vyšlo v listopadu 1974 (jako dvojčíslo 10-11)

Metodický list rozesílá a přihlášky k odběru přijímá:

Josef Vykrutíl, Riegrova 1591/13, 430 00 Chomutov

Na obálce snímek z představení Malého divadla ZK ROH STZ Ústí n.L. -
O. Starý - Pojdte se s námi swát... (na snímku J. Benešová)

Naše statistika

Je dobře se občas podívat do minulosti a porovnávat současnou svoji činnost s prací minulých let. Díky několikaleté starosti KV SČDC o přehledy činnosti amatérských souborů v Severočeském kraji máme dnes možnost porovnat zcela přesně posledních pět sezón (sledujeme počet hrajících souborů, počet nastudovaných titulů, počet představení, počet diváků, průměr repriz a počet diváků průměrně). Následující tabulky jistě nepotřebují dalších komentářů.

POČET HRAJÍCÍCH SOUBORŮ

Okras:	Sezóny: 69-70	70-71	71-72	72-73	73-74
Česká Lípa	1	3	2	5	3
Děčín	12	12	12	13	10
Chomutov	10	13	12	13	13
Jablonec nad Nisou	8	9	8	12	11
Liberec	6	9	4	10	11
Litoměřice	12	14	14	11	11
Louny	1	2	1	7	9
Most	2	7	10	4	4
Teplice	6	2	2	7	9
Ústí nad Labem	3	4	6	3	4
Severočeský kraj celkem	62	75	71	90	85

00000000000000000000000000000000

POČET NASTUDOVANÝCH TITULŮ

	69-70	70-71	71-72	72-73	73-74
Česká Lípa	2	3	5	8	6
Děčín	26	16	11	21	18
Chomutov	30	41	17	36	26
Jablonec nad Nisou	11	15	18	25	29
Liberec	9	10	6	21	21
Litoměřice	17	33	23	20	20
Louny	5	4	3	8	10
Most	4	11	14	9	10
Teplice	17	6	6	19	14
Ústí nad Labem	7	11	14	29	17
Severočeský kraj celkem	128	150	117	196	171

POČET PŘEDSTAVENÍ (mimo hostující amatérské soubory)

Česká Lípa.	7	10	12	25	30
Děčín	72	85	58	79	74
Chomutov	79	98	57	162	163
Jablonec nad Nisou	39	41	70	88	72
Liberec	26	22	19	43	56
Litoměřice	26	72	74	59	61
Louny	16	14	8	16	41
Most	11	34	128	25	26
Teplice	52	24	18	36	72
Ústí nad Labem	54	60	62	102	74
Severočeský kraj celkem	382	460	506	685	669

POČET DIVÁKŮ

Česká Lípa	2.800	1.120	5.021	5.490	3.940
Děčín	13.391	20.234	11.887	15.041	12.892
Chomutov	10.318	16.587	12.667	30.850	25.233
Jablonec nad Nisou	10.404	8.799	18.079	21.155	19.208
Liberec	2.910	6.880	3.570	6.923	10.249
Litoměřice	6.300	23.971	18.666	11.807	13.075
Louny	2.916	4.216	2.105	3.105	9.795
Most	800	10.541	22.334	6.142	5.086
Teplice	4.453	6.161	4.060	13.304	9.550
Ústí nad Labem	12.023	10.886	11.999	15.921	16.617
Severoč.kraj celkem	66.315	109.395	110.388	129.783	125.645

PRŮMĚR REPRIZ

	69-70	70-71	71-72	72-73	73-74
Česká Lípa	3,5	3,3	2,4	5	5
Děčín	2,7	5,3	5,2	3,7	4
Chomutov	2,6	2,4	3,3	4,5	6,2
Jablonec nad Nisou	3,5	2,7	3,8	3,5	2,3
Liberec	3	2,2	3,1	2	2,6
Litoměřice	1,3	2,1	3,2	3	3
Louny	3,2	3,5	2,6	2	4
Most	2,7	3	9	2,5	2,6
Teplice	3	4	3	4,5	5
Ústí nad Labem	7,7	5,4	4,4	3,5	4,3
Severočeský kraj průměrně	3,2	3	4,3	3,4	3,9

PRŮMĚRNÝ POČET DIVÁKŮ

Česká Lípa	400	112	418	219	131
Děčín	185	237	205	190	174
Chomutov	130	168	222	190	178
Jablonec nad Nisou	266	214	258	240	266
Liberec	111	312	187	161	183
Litoměřice	242	332	252	200	214
Louny	182	301	264	196	238
Most	72	310	174	245	195
Teplice	85	256	225	154	120
Ústí nad Labem	222	181	193	156	224
Severočeský kraj-průměr	173	237	218	189	187

NĚKOLIK DALŠÍCH ÚDAJŮK POSLEDNÍSLEDOVANÉ SEZÓNĚ

1973-1974

Díváme-li se na materiál, který nám sloužil jako podklad při sestavování této tabulky, podrobněji, docházíme k velice zajímavým závěrům.

Soubory odehrály (dětské, mládežnické i dospělých) za sezónu celkem 669 představení, z čehož bylo: 288 představení pro dospělé,

324 pro děti

36 pásem k výročí

Zajímavý je i pohled na Kruh vyspělých souborů. Těchto deset souborů se podílelo na konečných součtech nemalým způsobem. Počet titulů, kterými se v sezóně představily, dosáhl počtu 36, což je 21% z celkového počtu všech nově nastudovaných titulů + titulů přecházejících z předcházejícího období. Tyto soubory odehrály 158 představení, což je 23% všech odehraných představení. Podobně je tomu i s diváky: celkem 31.005 diváků (25%) z celkového počtu. U těchto souborů je větší průměrný počet diváků (196).

D R A M A T U R G I E

Možno charakterizovat jako velice dobrou a kvalitní.

<u>Soubory hrály:</u> světová klasika	5%
česká klasika	28%
současní čeští a slovenští autoři	20%
sovětští autoři (včetně ruských)	14%
autoři soc. států	5%
autoři západního světa	12%
pořady ke slavným výročím	16%

Nejhranějšími autory byli v tomto pořadí:

V.K.Klicpera	hrán 5 soubory	20 krát
I.Bukovčan	hrán 4 soubory	12 krát
H.Bednářová	1 soubor	11 krát
W.Shakespeare	1 soubor	10 krát
L.Gyurkó	1 soubor	10 krát
M.Bajdžijev	1 soubor	10 krát
J.K.Tyl	3 soubory	10 krát

Ze světové klasiky se nejčastěji objevují: Shakespeare, Rolland, Majakovskij, Gorkij a Ruzante.

Z české klasiky nejčastější: Klicpera, Tyl, Jirásek, Čapek, Drda.

Z české a slovenské současné tvorby nejčastěji: Zahradník, Bukovčan, Bednářová, Zelenka, Filan, Rusňák, Daněk, Dostál+Pogoda, Kapoun.

Nejčastější sovětští autoři: Vampilov, Bajdžijev, Rannet, Bragin-skij-Rjazanov, Lavreněv.

Autoři socialistických států: Zawieyski, Gyurkó

Autoři západní: René de Obaldia, Gasona, Huizing, Puget, Achard, Aldo de Benedetti a Jeffers.

Autoři dětských her nebo her pro děti - nejčastěji: Jílek, Paulů, Hanzálková, Sypal, Lichardová,

=====J.Č.

NAŠE RECENZE

Magda Matuščíková: K R I S T I N A

(Hraje soubor J.K.Tyl OB, Hejnice; režie: J.Jedounek)

K oslavám 30.výročí SNP nastudoval hejnický soubor hru, jejíž děj je zasazen do období před Slovenským národním povstáním, do jeho průběhu a těsně po osvobození.

Na vývoji vztahů v jedné rodině a jednání různých charakterů tu ostře krystalizují deformace kapitalistické morálky a jasně se rýsují antagonistické třídní rozpory. Jako vyhraněné sociální drama tuto hru také režisér Jedounek koncipoval ve svém režijním záměru a po těchto obrysech vedl jak hlavní jednání postav, tak i vybíral a podtrhával uzlové body inscenace. Při výběru typů měl však problémy. Vedle několika zkušených herců (Jedounek, Bek) získal ke spolupráci řadu nováčků, kteří sice prokázali talent, nicméně jejich obsazení v hlavních úlohách bylo pro ně napoprvé nad jejich síly. Vzniklo tak představení spontánně upřímné, bez falešných parádíček, ale herecky nevyrovnané a zejména v mezních situacích nezvládnuté. Přesto si zaslouží režisér Jedounek obdiv za houževnatost, s jakou se již léta snaží udržet divadelní soubor v Hejnicích při aktivní činnosti přes všechny problémy termínové, technické i ve výběru herců.

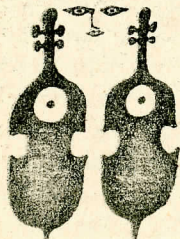
Scéna byla tentokrát realistická, vkusná, s vyhovujícím půdorysem, chyběl tu však onen praktický vtíp pro jednoduchost, který se projevoval při přestavbách a který jsme tolik obdivovali u "Marjánky", s níž reprezentoval loni soubor Severočeský kraj na národní přehlídce vesnických a zemědělských souborů ve Vysokém n.J.

Z hereckých kreací vynikla postava Alžběty Valouňové v podání Kateřiny Jedounekové (obdivný příklad 71 leté herečky v poctivém přístupu k roli, smyslem pro pointování a akci) a slušný výkon P.Beka v postavě Adama. Představitelka hlavní postavy (Kristiny) Zdenka Macháčková (hrála poprvé) prokázala talent a chuť. Hrála však postavu, jejímu zkušenostnímu zázemí i vlastní mentalitě tak vzdálenou, že jen zázrakem by mohla odevzdat svou roli v celé košaté škále vztahů s plným vykreslením charakteru. Každopádně tu získává soubor další herečku, která při poctivém přístupu k tvorbě může být brzo vydatnou posilou. Nadějně se projevil i J.Háza v Ondřišovi, zejména v prostých a pravdivých výrazových prostředcích. I dal-

Ši herci projevili snahu i talent.

Celá inscenace potřebuje jednak další zkoušky k dotažení 2. pále představení (3.-5. jednání), pomoc režiséra v aranžování milostných scén a další rozbor postav pro pochopení a herecké zažití uřditých rolí v mezních situacích.

Důležité však je, že hejníci opět odvedli upřímné představení,
soubor žije a má se k světu. J.D.

NEPŘEHLÉDNĚTE!!! NEPŘEHLÉDNĚTE!!!

Několik let slibovaná a nakladatelstvím Artia připravovaná publika-
ce

L. Kybalové, O. Herbenové a M. Lamarové OBRAZOVÁ
ENCYKLOPEDIE
MÓDY

konečně vyšla (stojí 95,-Kčs) a měla by se stát nepostradatelným pomocníkem všech divadelních návrhářů kostýmů - jak profesionálních, tak amatérských. Nenechte si ujít tuto příležitost a doplňte si ji své souborové - případně i soukromé - knihovny.

[illegible]

1875-1876

FRANTIŠKA POSLTOVÁ

Za plné pozornosti všech složek obce obdržela před deseti lety zaslouženě za svoji práci Zlatý odznak J.K.Tyla.Když před několika lety- s ohledem na svůj věk - přestala aktivně pracovat,soubor se odmlčel.Měly na to vliv i určité technické podmínky, které se však už zlepšily a přítelkyně Posittová věří, že za přislíbené pomoci a účasti OV SČDO a CKS v Jablonci n.L.dojde brzy ke vzkrášení ochotnického souboru v Mukařově.Byl by to jistě pěkný dárek naší jubilantce u příležitosti jejich osmdesátin.Redakce Metodického listu se k tomuto přání připojuje.

MARSHALL ISLANDS

SETKÁNÍ SEVEROČECHŮ NA 44. JIRÁSKOVĚ HRONOVĚ

Program schůzky byl zaměřen na informace o ochotnickém dění v kra-
ji. (seznámení s usnesením krajské konference SČDO, podrobná informa-
ce o divadelní sezoně 1973 - 74, výhled činnosti na sezonu další,
zprávy z ÚV SČDO, Metodický list, ap). V diskusi měli všichni přítomní
možnost vyslovit své názory.

[illegible]

DILIA vydala v poslední době

Pablo Neruda: SLÁVA A SMRT JOAQUÍNA MURIETY

(5 m, 4 ž, mužský a ženský sbor, kompars; dekorace: náznaková)
Nekonvenční volná scénická kompozice slavného chilského básníka, nositele Nobelovy ceny P. Nerudy, v níž se odehrává příběh Chilana Muriety, který se zúčastnil výpravy svých krajanů za zlatem do Kalifornie. Zabili mu ženu a stal se z něho dezertér a mstitel sociálních křivd. Jeho jméno se stalo legendou a mýtem jako u nás Jánošík.

Fjodor Michajlovič Dostojevskij: K R O K O D Ý L

(4 m, 2 ž; dekorace: náznaková) - Dramatizace J. Gillar
Zdramatizovaná povídka Neobyčejná událost aneb překvapení v pasáži. Vyslovuje názor na soudobou hospodářskou a politickou situaci carského Ruska. Petrohradský úředník Ivan Matvějič stále šířaný žárlivostí je sežrán krokodylem - atrakcí petrohradského lunaparku. Kolem našťastného úředníka se vytváří díky zbabělosti představitelů carské byrokracie společenské vakuum a hrdina je ponechán svému osudu.

Michail Afanasievič Bulgakov: S V A T Á K A B A L A (Molière)

(15 m, 5 ž, kompars; dekorace: zákulisí divadla, přijímací pokoj krále Ludvíka XIV., Molièrův byt, katedrála-sídlo Sv. Kabaly)
Středem Bulgakovovy hry je střetnutí slavného dramatika a herce Molièra s katolickou církví. Inkviziční tribunál Sv. Kabaly dlouho neúspěšně usiluje o zničení autora "rozvratné" hry Tartuffe. Zasahují i do Molièrova soukromého života, spjatého s děním v královském divadle Palais-Royal. Molière na základě intrik Sv. Kabaly ztrácí patronát Ludvíka XIV. a výsledkem je smrt uštvaného dramatika.

Andrej Makeděnk: T R I B U N Á L

(4 m, 4 ž; dekorace: ve venkovské chalupě)
Pastevec Těřeško, žijící ve fašisty okupované vesnici, byl jimi zvolen do funkce starosty. Celá rodina ho označuje za zrádce, ale Těřeško své ženě odhalí spojení s partyzány. Jediný, kdo mu neod-

pustí, je jeho syn Volodka, který zemře při atentátu na německého velitele.

Eduard Volodarskij: B L U D N Ý K R U H

(10 m, 9 ž, 1 chlapec; dekorace: názaková)

Hrdina hry, bývalý námořník Krutov, přežije potopení válečné ponorky. Otřesný zážitek z něj udělá nemilosrdného egoistu. Jeho život se dostane do normálních kolejí sňatkem s Toňou. Později se dovídá, že mu zemřela matka a že je otcem dospělé dcery. Na okamžik před tímou poznání selže a chce před těžkou skutečností utéci, nakonec však zůstává.

Edvard Radzinskij: JEŠTĚ JEDNOU O LÁSCE

(10 m, 9 ž; dekorace: názaková)

Hra je jakousi lyrickou anatomií lásky, v níž autor jako citlivý chirurg odkrývá jemné vrstvy složitého a křehkého lidského citu. I přes melodramatický závěr (smrt hrdinky) je tato hra citlivým pohledem na lásku dnešních mladých lidí, nepostrádající citovou upřímnost, smysl pro humor a především schopnost přínášet.

Pančo Pančev : T V Á Ř Í V T V Á Ř

(4 m, 2 ž; dekorace: obyvací pokoj)

Prokurátorka Riža si pozve své tři přátele z doby partyzánských bojů, aby ji pomohli rozřešit vážný společenský přečin - znásilnění nezletilé dívky osmnáctiletým mladíkem. Nejprve jsou všichni velice přísní ve svých soudech, když se však nejradikálnější z nich doví, že jde o jeho syna, obrací a hledá jiné řešení. Je to právě ten z nich, který se nejvíce odchýlil od ideálů, za něž dříve bojovali.

Federico García Lorca: M A R I A N A P I N E D O V Á

(9 m, 10 ž; dekorace: názaková)

Drama se odehrává za hrůzovlády Ferdinanda VII. Mariana Pinedová, milující pronásledovaného liberála Dona Pedra, kterému pomůže uprchnout z vězení do Granady, je vyzra žena a je jí nabízena milost za cenu zrahy Dona Pedra. Mariana odmítne a přestože ji Don Pedro opustí, zůstává věrna myšlence svobody a jde na smrt.

John Patrick: T A N Ě ě ě M Y Š Í

(7 m, 5 ž; dekorace: prádelna)

Děj hry se odehrává ve veřejné prádelně, kde se setkávají nejrozumnější

lidé. Ústřední konflikt se točí kolem zmražené Miriam, která odmítá lásku citlivého Nata, protože nechce být na obtíž. Už pochopí, že ten, kdo chce ve velkoměstské džungli přežít, nemůže být sám, přijímá jeho lásku i pomoc.

Ivan Radoev: S A D Á L A O R F E U S

(16 m, 6 ž; kompars; dekorace: náznaková)

V této hře je Orfeus postaven do konfliktu s tráckým králem Sada-lem v době ohrožení země. Král, který využíval Orfeovy obliby mezi lidmi, zalekne se jeho vzrůstající moci a dá jej uvěznit. Vytvoří legendu a tím Orfea za živa pohřbí.

H R Y P R O D Ě T I A M L Á D Ě Ž

A. Losev: M A L Ý H Ě R A K L E S

(Libovolný počet chlapců a děvčat; dekorace: náznaková)

Na známé postavě z řecké mytologie ukazuje autor zábavnou a pou-
stavou formou, která čerpá z řeckých realit, zdánlivě všední prvky
lidského hrdinství.

Josef Holr: O B R E J L A T Ý P R I N C E Z N Ě

(7 m, 5 ž; dekorace: hradní sín, nádvoří)

Potíže s vdavkami brylaté, upřímné neprinceznovské princezny Barbor-
ky.

N Ě K O L I K
Č Í S E L
Z
P A T N Á C T I
F E S T I V A L Ů
V
C H A B A Ř O V I C Í C H

Počet festivalů : 15
Odehráno představení: 111
Nejvíce v r. 1974 9
Vystřídalo se zde 32 souborů
Nejčastěji J. K. Tyl Chabařovice - 15 x
Celkový počet diváků: 33.183
Průměr diváků na jedno představení: 298
Průměrný počet předplatitelů
na jeden festival : 216

Nejhranější autoři: V+W+Ježek, Klicpera, Šubrt, Wilde, Thomas, Bra-
ginskij-Rjazanov, Kožík.

BURZA představení

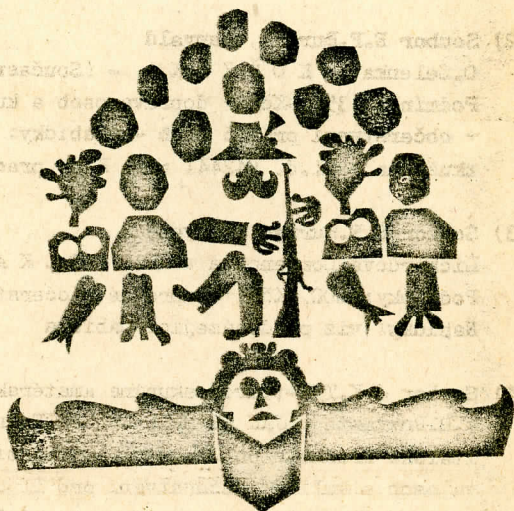
NABÍDKY K POHOSTINSKÝM PŘEDSTAVENÍM

- 1) Dramatický odbor J.K.Tyl MěOB, Chabařovice
Braginskij-Rjazanov: JEDNOU NA SILVESTRA - Komédie o třech dějstvích - Podmínky: režie 200,-Kčs, doprava autobusem, diety pro 16 osob - Nabídky: Bedřich Sobotka, Sadová 343, Chabařovice.
- 2) Soubor E.F.Burian, Tanvald
O.Zelenka : K O Š I L K A - (Současná veselohra) -
Podmínky: 350,-Kčs + doprava osob a kulís (max. 5,-Kčs/km) + občerstvení pro 15 osob - Nabídky: Hana Hozdová, Seba n.p.-zkušebna, tel.č. 942441 nebo Klub pracujících, Tanvald.
- 3) Soubor E.F.Burian, Tanvald
Lichardová, Lokvencová : P O P E L K A
Podmínky: 800,-Kčs + dopravné + občerstvení pro 31 osob -
Nabídky: viz předcházející nabídka
- 4) Soubor J.K.Tyl-tvůrčí skupina Amatérský klub, Jablonec n.N.
A.B.Ruzzante : JAK SE MÁTE RUZZANTE aneb KOKETKA - (Staro-italská fraška z pol.16.stol.) - Podmínky: 350,-Kčs + doprava osob a kulís + občerstvení pro 11 osob -
Nabídky: Ivana Kořínková, Kokonínská 30, Jablonec n.N.; tel. do bytu: 5329 / do zaměstnání : Maják , tel.č. 4229.

Zábava není pouhá zbytečnost zahálkou a přepychem vynalezená, nýbrž jest naopak potřeba naší organizace tělesné i duševní, jest nezbytný doplněk práce, tak že příležitost, při nejmenším dostatečný čas k zotavení se nejen odpočinkem, ale i zábavou, patří dokonce i k programním požadavkům pracujících tříd.

OTAKAR HOSTINSKÝ
Umění a společnost, 1900

DIVADLO - 1) něco k podívání, ovšem věc nevšední a jímavá, u př. bouře, bitva, umrlčí lože, vojenský cvik, radovánka; 2) naschvál ustrojené podívání, na obdiv dání uměleckých, přírodních a jiných jakých koliv zvláštních věcí, k poučení neb k ukojení zvědavosti; 3) hry od herců představené, tancem, posuňky, řečí neb zpěvem provozované...

RIEGROV SLOVNÍK NAUČNÝ
heslo Divadlo, 1867

UMĚLECKÝ PŘEDNES

O FUNKCI RÝMU V BÁSNĚ

Nežádka se interpreti domnívají, že rým je pouhou ozdobou verše, proto jej při interpretaci potlačují. Avšak rým splňuje tři funkce: metrickou (označuje hranice verše), eufonickou (připoutává pozornost posluchače) a z ní vycházející významovou (vytváří přesnější představu, pointuje).

Z těchto tří funkcí rýmu také vycházíme při jeho realizaci. Pro rozrušení prostředků k vyznačení hranice verše využijeme zdůrazněného rýmu tam, kde by pauza mohla narušit celistvost výpovědi. Eufoničnosti využíváme hlavně tehdy, když se jedná o zvukově záměrně instrumentovaný text s neotřelými rýmy, nebo pro ozvláštnění části básně. Pokud je rýmující se slovo nositelem významu, případně pointy, není možné je potlačit.

Příklad: I blankyt je dnes děravý
A stromy holé
Třpytí se už jen zeravy
Tam dole

Jdeš v neurčitém průvodu
Potají slze
Listí se ztrácí se schodů
Tam v mlze

I kříže jsou dnes zpuchřelé
A srdce pustá
A tebe studí na čele
Má ústa

/V. Nezval: Listopad/

Rýmy v první sloce ("děravý - zeravý") můžeme chápat jako čistě eufonické a není třeba je zdůrazňovat, rýmy v sudých verších jsou nositeli významu, určují náladu a uzavírají celky. Ve druhé sloce jsou všechna rýmující se slova nositeli významu (už jejich pouhé seřazení vytváří sdělný celek: "průvodu - se schodů - slze - v ulze"). V poslední sloce můžeme počítat s tím, že posluchač už zaznamenal schéma básně a navíc slova na hranicích veršů celkovou hláskovou strukturou (kakofonie) na sebe upozorňují: "zpuchřelé, pustá", není proto třeba je obzvlášť zdůrazňovat. Ve všech slokách jsou výraznější sudé rýmy (v trochejské stopě), neboť uzavírají větné celky, a poslední rým ("ústa") paintuje vztah podzimní nálady okolí a chlebu uvnitř člověka. Téměř všechna rýmující se slova jsou nositeli významu a jestliže právě pro jejich jasné vyznívání je posluchač zachytí, vytváří se správný obraz nálady a z ní plynoucí myšlenka. (Nezvalova báseň má velice blízko k tzv. reflexivním veršům). Náladu opravdu vytvářejí hlavně rýmující se slova, stačí z nich vytvořit abstraktní báseň:

děravý / holé / zeravy / dole
v průvodu / slze / se schodů / v ulze
zpuchřelé / pustá / na čele / ústa

Jestliže přednášíme báseň s metricky rozsáhlejším veršem, nespolehneme příliš na rým jako jediný prostředek signalizace hranice verše - posluchač totiž ztrácí pocit vztahu jednotlivých rýmů. Vnitřní rýmy necháváme vyznívat, ale neprovázíme je významovou pauzou, aby nedošlo ke zkreslené představě o rozměru verše. Sami na sebe dostatečně upozorňují a poslouží nám spíše jako prostředek čistě eufonický.

Pokud jsou rýmy ve volném verši, jsou tam vloženy převážně s jasným záměrem, proto je zdůrazňujeme, nehledě na to, že by byla škoda tohoto prvku nevyužít. Nedokonalé rýmy raději nezdůrazňujeme, není-li jich ale použito záměrně. Asonance na hranicích veršů nebývá příliš nápadná, proto ji využíváme pouze jako prostředku hláskové instrumentace.

Příklad vnitřního rýmu:

Jednou o půlnoci, ma je horečku a rozjímá je
nad divnými svazky vědy prastaré a záslužné -
když jsem klímal v polospání, ozvalo se znenadání
velmi jemné zatukání na dveře - a pak už ne.

"Je to návštěva, či zdání, bylo to tak nezvučné -

jednou jen a pak už ne". (E.A.Poe:Havran -přel.V.Nezval)

Příklad asonance (sahody kon cových samohlásek bez ohledu na souhlásky):

Dozněly zvony a zvoní kovádlina,
to umřel kovář ubohý,
posud na svátek svatého Martina
pekou se z máku a tvarochu dobré podkovy.

/K.Biebl: Pohřeb/

Severočeský krajský výbor
Socialistického svazu mládeže,
Domovy mládeže,
Krajský pedagogický ústav v Ústí n.L.,
Krajské kulturní středisko v Ústí n.L.

vypisují
pro školní rok 1974 - 75

4.ročník

k r a j s k é
l i t e r á r n í
s o u t ě ž e

I V A N A J A V O R A

=====

k 30.výročí osvobození ČSSR

Soudružky a soudruzi, studenti!

Po úspěšných třech ročnících nastupuje naše soutěž v roce 30.výročí osvobození ČSSR Sovětskou armádou již do svého čtvrtého ročníku, aby poskytla příležitost literárního uplatnění naší severočeské studující a učňovské mládeži.

Chtěli bychom, aby se i v letošních soutěžních příspěvcích odrazila naše socialistická současnost, aby celostátní Festival zájmové umělecké tvořivosti mohl přičíst naši soutěž ke svým aktivům.

Dokázali jste v minulých letech, že vám není lhostejné dění světa a že vaše pero se dovede změnit v účinnou zbraň v boji proti zlu, dokázali jste, že s aktivním růstem soutěže IVANA JAVORA se podstatně zvýšila i její literárně-umělecká a ideová úroveň.

Očekáváme od vás tedy právem, že tento vzestup znamená zřetelně právě letošní ročník.

K tomu vám všem přejeme hodně zdaru !

Literární soutěž J. Javora

POEZIE - alespoň tři práce v rozsahu celkem nejméně jedné stránky formátu A-4 strojem ob řádek. Počet stránek je omezen na tři; jedná-li se o jednu rozsáhlejší práci, lze poslat stránek více.

Autor může soutěžit v próze i poezii současně.

4. Každá práce musí být poslána ve čtyřech exemplářích a musí být podepsána jménem autora a udáním roku narození, ročníku studia a příslušností k DM či škole.

Soutěžní práce, které nebudou odpovídat soutěžním proposicím, nebudou do soutěže přijaty!

Pořadatel v žádném případě zaslané práce nevrací.

5. Uzávěrka soutěže je

30. listopad 1974,

o přijetí rozhoduje datum poštovního razítka.

Později odeslané příspěvky nemůže pořadatel přijmout.

Práce zasílejte s označením "LITERÁRNÍ SOUTĚŽ
IVANA JAVORA"

na adresu:

D O M O V M L Á D E Ž E

s. Šmíd

Resslova 42

400 01 Ústí nad Labem

Telefonické informace na č. tel. Ústí n.L. 23247

Soutěž je dotována věcnými cenami.

Vyhlášení vítězů se bude konat v sobotu 25.1.75
v interhotelu Bohemia v Ústí n.L.

PROPOZICE

4. ročníku

literární soutěže

IVANA JAVORA

1. Soutěž je přístupná všem studujícím středních škol Severočeského kraje. Podmínkou je doporučení přihlášky příslušnou organizací SSM. Dále pak se mohou soutěže zúčastnit všichni žáci domovů mládeže, řízených KNV a domovů mládeže středních zdravotnických škol a domovů mládeže středních zemědělsko-technických škol v kraji.

2. Soutěž je rozdělena tradičně do dvou kategorií podle oborů

a do dvou kategorií podle kvalifikace:

P R Ó Z A - začátečníci

- pokročilí

P O E Z I E - začátečníci

- pokročilí

Začátečníkem rozumíme autora, který ještě nepublikoval nebo se naší soutěže ještě nezúčastnil. Pokročilým rozumíme autora, který se již zúčastnil některé literární soutěže, či publikoval v tisku nebo rozhlasu.

Porota si vyhrazuje právo pozměnit zařazení autorových prací do příslušné kategorie.

3. Rozsah je stanoven takto:

P R Ó Z A - alespoň jedna práce v rozsahu nejmenší jedné stránky formátu A-4 strojem ob řádek. Počet stránek není omezen, počet prací maximálně dvě.

Vino ženy zpěv
 A nohy do stropu
 Kankán to je lev
 Co sežral Evropu
 Rozproudit si krev
 A růží na klop
 Kankán to je
 Lev lev lev co
 Sežral Evropu

Když se na sále
 Holky přiženou
 S perutí stále
 Nepřistřiženou
 Zlatý korále
 Sukni zdviženou
 Kníry mroží
 Na to zboží
 Koukaj z lóží
 Od hradu dále!
 Po nás potopu!
 A v tom kravále
 V rytmu galopu
 Zní křik a řev:
 Kankán je lev
 Co sežral Evropu

Děvče z harému
 Plní sklenice
 A při tom se mu
 Vlní zadnice
 Kdo poznal trému
 Trému panice
 Chřadné choří
 Tváře hoří
 Svět se boří
 Od hradu dále!
 Po nás potopu!
 A v tom kravále
 V rytmu galopu
 Zní křik a řev:
 Kankán je lev
 Co sežral Evropu

Z nového muzikálu F. Havlíka a J. Suchého
ELEKTRICKÁ PUMA v divadle Semafor

Obsah

Naše statistika	str. 1
dramaturgie	str. 4
Naše recenze	str. 5
Obrazová encyklopedie módy	str. 6
Životní jubileum (Františka Posltová)	str. 7
Setkání Severočechů na 44.JH	str. 7
DILIA vydala v poslední době	str. 8
Několik čísel z patnácti festivalů v Chaba- řovicích	str. 10
Burza představení	str. 11
Zábava (O.Hostinský)	str. 12
Divadlo (Riegrův Slovník naučný)	str. 12
Umělecký přednes	
O funkci rýmu v básni	str. 13
Literární soutěž Ivana Javora	str. 16
Ukázka z muzikálu J.Suchého a F.Havlíka	
Elektrická puma v	str. 19

Vzhledem k velkému zatížení tiskárny na konci prázdnin a začátkem školního roku, vyšla tři čísla (8.-9.) opožděně a nesešitá. Redakce ML se obrací na své čtenáře se žádostí o omluvu tohoto nedostatku.Děkujeme.